

Obsah

Obsah	5
Obsah [v angličtině]	9

ÚVOD

Úvodní slovo předsedy Akademie věd České republiky: <i>prof. RNDr. Václav Pačes, DrSc.</i>	17
Úvodní slovo primase českého: Mons. Miloslav kardinál Vlk	19
Do vínku české historické kanonistice	21
Úvod [v angličtině]	27
Soupis příspěvatelů	33
Použité zkratky	38
I. Zkratky časopisů, sborníků, edičních řad, encyklopedií, institucí, archivních fondů a sbírek, zkrácené citace pramenů	38
II. Zkratky citovaných sbírek dekretálů	49
III. Textové zkratky	49
Soupis obrazových příloh	52

I. SYNTETICKÉ STATI:

CÍRKEVNÍ PRÁVO VE STŘEDNÍ EVROPĚ VE 13.–15. STOLETÍ. ČESKÝ A POLSKÝ STÁT

Krzysztof Ożóg , <i>Prawo kościelne w Polsce w XIII–XV stuleciu</i>	57
Pavel Krafl , <i>Církevní právo v Čechách a na Moravě ve 13.–15. století</i>	81

II. CÍRKEVNÍ PRÁVO A TEOLOGIE

Tomáš Petráček , <i>Církev, právo a finalita lidské existence u Tomáše Akvinského: Několik poznámek ke zdrojům, smyslu a závaznosti církevního práva</i>	127
Petr Kubín , <i>Svatořečení a jeho chápání v raně středověkých Čechách</i>	139
Helena Krmíčková , <i>Kanonické právo v počátcích utrakvismu</i>	145

III. CÍRKEV VE STÁTĚ

Frederik Pedersen , <i>Politics and Prelates: Kingdom, Church and Empire in Southern Scandinavia, 950–1076</i>	153
Ján Lukačka , <i>Církev a šľachta v Uhorsku na prelome 13. a 14. storočia</i>	168
Wojciech Iwańczak , <i>Obraz duchowieństwa w historiografii czasów Karola IV</i>	173

Flavius Solomon , <i>Die katholische Kirche im Fürstentum Moldau in der zweiten Hälfte des 14. und Anfang des 15. Jahrhunderts</i>	180
---	-----

IV. VZÁJEMNÉ PROLÍNÁNÍ A OVLIVŇOVÁNÍ CÍRKEVNÍHO A SVĚTSKÉHO PRÁVA

Wacław Uruszczak , <i>Rola prawa kanonicznego w rozwoju prawa polskiego w XII–XV wieku</i>	193
Sverrir Jakobsson , <i>The Peace of God in Iceland in the 12th and 13th centuries</i>	205
Daniela Hrnčiarová , <i>K otázke uplatňovania práva azylu v Uhorsku v 13.–15. storočí</i>	214
Maria Koczerska , <i>Prawo patronatu w Polsce późnego średniowiecza i jego wpływ na kulturę pisma społeczeństwa świeckiego</i>	224
Hana Pátková , <i>Normy křesťanského života ve statutech laických korporací v pozdním středověku</i>	235

V. CÍRKEVNÍ ZÁKONODÁRSTVÍ

Peter Landau , <i>Kanonistische Ergänzungen zur Germania und Bohemia Pontificia. Päpstliche Dekretalen an Empfänger im Reich zwischen 1140 und 1198</i>	241
Andrzej Radziwiński , <i>Prawo kościelne oraz procesy ewangelizacyjne w państwie zakonu krzyżackiego w Prusach</i>	258
Stanisław Bylina , <i>Statuty synodalne jako instrument chrystianizacji wsi w późnym średniowieczu</i>	271
Peter Wiegand , <i>Legaten, Metropoliten und Landesherren – Einflussfaktoren bischöflicher Synodalgesetzgebung in der Diözese Meißen</i>	285
Kateřina Charvátová , <i>Právo v cisterciáckém řádu</i>	298
Manana Javakhishvili , <i>Canon Law in Georgia in the Middle Ages</i>	305

VI. CÍRKEVNÍ SOUDNICTVÍ

Nicholas Coureas , <i>Papal Judge-conservators among the Greek Clergy in Lusignan Cyprus, Southern Italy and Sicily in the Fourteenth Century</i>	313
Petr Elbel , <i>Oficialát v olomoucké diecézi ve středověku (od počátku v 50. letech 13. století do 50. let 15. století)</i>	324
Jan Adámek , <i>Korektor kléru arcidiecéze pražské jako trestní soudce</i>	343
Izabela Skierska , <i>Sądownictwo oficjalów okręgowych (foralnych) w późnośredniowiecznej Polsce</i>	352

VII. KANONISTÉ: JEJICH KARIÉRY, DÍLA, RUKOPISY A KNIHOVNY

Jiří Kejř , <i>K rozšíření kanonistických rukopisů v českých zemích</i>	363
Giovanna Murano , <i>An Unnoticed Exemplar of the Chronicon of Martinus Polonus</i>	371
Jiří Svoboda , <i>Štěpán z Roudnice a jeho Quaestiunculae</i>	379
Miroslav Černý , <i>Ubertus z Lampugnana – právník mezi Prahou a Milánem</i>	385
Tuomas Heikkilä , <i>Tracing a Late Medieval Canonist: Johannes Hundebekke of Dülmen's Eventful Career</i>	390

Ansgar Frenken , <i>Die Rolle der Kanonisten auf dem Konstanzer Konzil: Personen, Aktivitäten, Prozesse</i>	398
Charles J. Reid, Jr. , <i>Paulus Vladimiri, the Tractatus Opinio Hostiensis and the Rights of Infidels</i>	418
Stanislav Petr , <i>Právní rukopisy ve farní knihovně sv. Jakuba v Brně</i>	424
Kamil Boldan , <i>Kanonickoprávní díla v knihovně Bohuslava Hasištejnského z Lobkovic</i>	433
Nella Lonza , <i>Blasius of Moravče, a Fifteenth-century Canon of Zagreb and his Legal Manuscripts</i>	444

VIII. PRÁVNICKÉ STUDIUM

Jiří Stočes , <i>K otázce sociální mobility chudých studentů středověké pražské právnické univerzity. Několik příkladů ze saského univerzitního národa</i>	459
Miriam Hlavačková , <i>Univerzita Istropolitana a Kapitula pri Dóme sv. Martina v Bratislave. K právnickej fakulte na Univerzite Istropolitane</i>	468

IX. PAPEŽSTVÍ A JEHO PŮSOBNÍ

Mary E. Sommar , <i>Innocent III's Doctrine of Spiritual Marriage</i>	479
Wojciech Baran-Kozłowski , <i>Rola Stolicy Apostolskiej w działaniach reformatorskich arcybiskupa Henryka Kietlicza</i>	490
Kirsi Salonen , <i>The Apostolic Penitentiary and Void Monastic Professions</i>	495
Pavel Hruboň , <i>Originální papežské litterae clausae v archivech na Moravě do roku 1526</i>	506

X. BISKUPSTVÍ A DIECÉZE

Zdeňka Hledíková , <i>Sacri canones servati v základech pražské provincie</i>	517
Tomáš Krejčík , <i>Ikonografie církevních pečeti v českém státě ve 13.–15. století</i>	525
Blanka Zilynská , <i>Synody v Čechách mezi Kostnicí a Tridentinem</i>	531
Tomáš Baletka , <i>Olomoucké biskupství v době sedisvakance. Osoby a instituce ve víru vzájemných interakcí (1482–1497)</i>	540
Jindřich Marek , <i>Schriften des utraquistischen Konsistoriums aus den Jahren 1471–1489 in der Nationalbibliothek der Tschechischen Republik. Prolegomena zur zukünftigen Studie über die utraquistische Kirchenverwaltung im Zeitalter der Jagiellonen</i>	545
Immacolata Saulle Hippenmeyer , <i>Die Pfarreiorganisation im churrätischen Raum im Mittelalter</i>	557

XI. KAPITULA A KLÁŠTER, JEJICH ORGANIZACE A PRÁVNÍ ŽIVOT

Karin Pátrová , <i>Proměny českých kolegiálních kapitul ve 13.–14. století</i>	567
Dominik Budský , <i>Právní život v Metropolitní kapitule pražské v letech 1378–1390</i>	571
Renáta Modráková , <i>Úřad abatyšské kláštera benediktinek u sv. Jiří na Pražském hradě v období 13.–14. století</i>	580

XII. KLÉRUS V PRÁVNÍM SYSTÉMU CÍRKVE

Eva Doležalová , <i>Svěcení duchovních v pozdním středověku</i>	591
Bertil Nilsson , <i>A Fight Against an Intractable Reality: The Efforts at Implementing Celibacy among the Swedish Clergy during the Middle Ages</i>	596
Pavel Kůrka , <i>Volba faráře v utrakvismu a její kořeny</i>	618
Karel Maráz , <i>K pečetím farního kléru v českých zemích v letech 1283–1310</i>	623

XIII. MANŽELSTVÍ A POHLAVNÍ DELIKTY

Mia Korpiola , <i>Tempus nuptiarum: Ecclesiastical Influences on Wedding Times in Medieval Sweden</i>	633
Anne Irene Riisøy , <i>Adultery in Norway: a Medieval or Early Modern Crime?</i>	644
Martin Nodl , <i>Pronikání kanonického práva do českého prostředí, jeho recepce nařízeními církve a rezistence laického prostředí vůči kanonickým předpisům</i>	651
Resumé česky, polsky a slovensky psaných příspěvků [v angličtině]	661
Ediční poznámka	684

Contents

Contents [in Czech]	5
Contents [in English]	9

INTRODUCTION

Introductory Word of the President of the Academy of Sciences of the Czech Republic: <i>prof. RNDr. Václav Pačes, DrSc.</i>	16
Introductory Word of the Czech Primate: <i>Msgr. Miloslav cardinal Vlk</i>	18
Dedication to Czech Studies on the Historical Canon Law [in Czech]	21
Foreword [in English]	27
List of contributors	33
Abbreviations used	38
I. Abbreviations of magazines, collections, editing series, encyclopaedias, institutions, archives funds and collections, shortened quotations of sources	38
II. Abbreviations of the quoted decretal collections	49
III. Text abbreviations	49
List of picture appendices [in Czech]	52
List of picture appendices [in English]	53

I. SYNTHETIC ESSAYS:

ECCLESIASTICAL LAW IN CENTRAL EUROPE IN THE 13th–15th CENTURIES. THE CZECH AND POLISH STATES

Krzysztof Ożóg , <i>Ecclesiastical Law in Poland in the 13th–15th Centuries</i> [in Polish] . 57	
Summary in English	661
Pavel Krafl , <i>Ecclesiastical Law in Bohemia and Moravia in the 13th–15th Centuries</i> [in Czech]	81
Summary in English	661

II. ECCLESIASTICAL LAW AND THEOLOGY

Tomáš Petráček , <i>The Church, Law and Finality of Human Existence according to Thomas Aquinas: A Few Notes on the Sources, Meaning and Liability of Ecclesiastical Law</i> [in Czech]	127
Summary in English	663
Petr Kubín , <i>Canonization and its Understanding in Early Medieval Bohemia</i> [in Czech]	139
Summary in English	664

Helena Krmíčková , <i>Canon Law at the Beginning of Utraquism</i> [in Czech]	145
Summary in English	664

III. THE CHURCH IN THE STATE

Frederik Pedersen , <i>Politics and Prelates: Kingdom, Church and Empire in Southern Scandinavia, 950–1076</i> [in English]	153
Ján Lukačka , <i>The Church and Aristocracy in Hungary at the Turn of the 13th and 14th Century</i> [in Slovak]	168
Summary in English	665
Wojciech Iwańczak , <i>The Image of the Clergy in the Historiography of the Age of Charles IV</i> [in Polish]	173
Summary in English	665
Flavius Solomon , <i>The Catholic Church in the Moldavian Principedom in the Second Half of the 14th Century and at the Beginning of the 15th Century</i> [in German]	180

IV. THE MUTUAL PERVASION AND INFLUENCE OF ECCLESIASTICAL AND SECULAR LAW

Wacław Uruszczak , <i>The Role of Canon Law in the Development of Polish Law in the 12th–15th Centuries</i> [in Polish]	193
Summary in English	666
Sverrir Jakobsson , <i>The Peace of God in Iceland in the 12th and 13th centuries</i> [in English]	205
Daniela Hrnčiarová , <i>The Question of the Application of the Right of Asylum in Hungary in the 13th to 15th Centuries</i> [in Slovak]	214
Summary in English	666
Maria Koczerska , <i>The Law of Patronage in Poland in the Late Middle Ages and its Influence on the Culture of Writing in Lay Society</i> [in Polish]	224
Summary in English	667
Hana Pátková , <i>Standards of Christian Life in the Statutes of Lay Corporations in the Late Middle Ages</i> [in Czech]	235
Summary in English	667

V. ECCLESIASTICAL LEGISLATION

Peter Landau , <i>Canonist Supplements to the Germania and Bohemia Pontificia. Papal Decretals for Receivers in the Empire between 1140 and 1198</i> [in German]	241
Andrzej Radziwiński , <i>Ecclesiastical Law and Evangelization Processes in the State of a Crusade Order in Prussia</i> [in Polish]	258
Summary in English	668
Stanisław Bylina , <i>Synodical Statutes as an Instrument of Christianization of the Country in the Late Middle Ages</i> [in Polish]	271
Summary in English	669
Peter Wiegand , <i>Legates, Metropolitans and Rulers – The Factors of the Episcopal Synodical Legislation in the Meißen Diocese</i> [in German]	285
Kateřina Charvátová , <i>Law in the Cistercian Order</i> [in Czech]	298
Summary in English	669

VI. ECCLESIASTICAL JUDICIARY

Nicholas Coureas, *Papal Judge-conservators among the Greek Clergy in Lusignan Cyprus, Southern Italy and Sicily in the Fourteenth Century* [in English] 313

Petr Elbel, *Officialate in the Olomouc Diocese in the Middle Ages (from the Beginning of the 1250s to the 1450s)* [in Czech] 324
Summary in English 670

Jan Adámek, *The Corrector of the Prague Archdiocese's Clergy as a Criminal Judge* [in Czech] 343
Summary in English 671

Izabela Skierska, *Judiciary of the Foral Officials in Late Medieval Poland* [in Polish] 352
Summary in English 672

VII. CANONISTS: THEIR CAREERS, WORKS, MANUSCRIPTS AND LIBRARIES

Jiří Kejř, *The Spreading of Canonical Manuscripts in the Czech Lands* [in Czech] . . 363
Summary in English 672

Giovanna Murano, *An Unnoticed Exemplar of the Chronicon of Martinus Polonus* [in English] 371

Jiří Svoboda, *Štěpán of Roudnice and his Quaestiunculae* [in Czech] 379
Summary in English 673

Miroslav Černý, *Ubertus of Lampugnano – a Lawyer between Prague and Milano* [in Czech] 385
Summary in English 673

Tuomas Heikkilä, *Tracing a Late Medieval Canonist: Johannes Hundebeke of Dülmen's Eventful Career* [in English] 390

Ansgar Frenken, *The Role of Canonists at the Council of Constance: Persons, Activities, and Trials* [in German] 398

Charles J. Reid, Jr., *Paulus Vladimiri, the Tractatus Opinio Hostiensis and the Rights of Infidels* [in English] 418

Stanislav Petr, *Legal Manuscripts in the Parish St. James's Library in Brno* [in Czech] 424
Summary in English 673

Kamil Boldan, *Canonical-Legal Works in the Library of Bohuslav Hasištejnský of Lobkowitz* [in Czech] 433
Summary in English 674

Nella Lonza, *Blasius of Moravče, a Fifteenth-century Canon of Zagreb and his Legal Manuscripts* [in English] 444

VIII. JURIDICAL STUDIES

Jiří Stočes, *On the Question of the Social Mobility of Poor Students from the Medieval Prague Law University. Several Examples of the Saxon University Nation* [in Czech] 459
Summary in English 674

Miriam Hlavačková , <i>Istropolitana University and the Chapter of St. Martin in Bratislava. The Faculty of Law at the Istropolitana University</i> [in Slovak]	468
Summary in English	675

IX. THE PAPACY AND ITS INFLUENCE

Mary E. Sommar , <i>Innocent III's Doctrine of Spiritual Marriage</i> [in English]	479
Wojciech Baran-Kozłowski , <i>The Role of the Papal Throne in Archbishop Henryk Kietlicz's Reformatory Activities</i> [in Polish]	490
Summary in English	676
Kirsi Salonen , <i>The Apostolic Penitentiary and Void Monastic Professions</i> [in English]	495
Pavel Hruboň , <i>Original Papal Litterae Clausae in Archives in Moravia until 1526</i> [in Czech]	506
Summary in English	676

X. EPISCOPACY AND DIOCESE

Zdeňka Hledíková , <i>Sacri Canones Servati in the Foundations of the Prague Province</i> [in Czech]	517
Summary in English	677
Tomáš Krejčík , <i>Iconography of Ecclesiastical Seals in the Czech State in the 13th–15th Centuries</i> [in Czech]	525
Summary in English	678
Blanka Zilynská , <i>Synods in Bohemia between Konstanz and Tridentinum</i> [in Czech]	531
Summary in English	678
Tomáš Baletka , <i>The Olomouc Bishopric in the Times of Sedisvacance: Persons and Institutions in Mutual Interactions (1482–1497)</i> [in Czech]	540
Summary in English	679
Jindřich Marek , <i>Writings of the Utraquist Consistory from 1471–1489 at the National Library of the Czech Republic. Prolegomena for Future Study about the Utraquist Church Administration at the Time of the Jagellonian Dynasty</i> [in German]	545
Immacolata Saulle Hippenmeyer , <i>Parish Organization in the District of Chur in the Middle Ages</i> [in German]	557

XI. CHAPTER AND CLOISTER, THEIR ORGANIZATION AND LEGAL LIFE

Karin Pátrová , <i>Transformations of Bohemian Collegiate Chapters in the 13th and 14th Centuries</i> [in Czech]	567
Summary in English	680
Dominik Budský , <i>Legal Life in the Metropolitan Chapter in Prague in 1378–1390</i> [in Czech]	571
Summary in English	680
Renáta Modráková , <i>The Office of the Abbess at the St. George's Benedictine Monastery at Prague Castle during the 13th and 14th Centuries</i> [in Czech]	580
Summary in English	680

XII. THE CLERGY IN THE LEGAL SYSTEM OF THE CHURCH

Eva Doležalová , <i>The Ordination of Clergy in the Late Middle Ages</i> [in Czech]	591
Summary in English	681
Bertil Nilsson , <i>A Fight Against an Intractable Reality: The Efforts at Implementing Celibacy among the Swedish Clergy during the Middle Ages</i> [in English]	596
Pavel Kůrka , <i>Appointing a Parish Priest in Utraquism and its Roots</i> [in Czech]	618
Summary in English	682
Karel Maráz , <i>On the Seals of the Parish Clergy in the Czech Lands between 1283 and 1310</i> [in Czech]	623
Summary in English	682

XIII. MATRIMONY AND SEXUAL TRANSGRESSIONS

Mia Korpiola , <i>Tempus nuptiarum: Ecclesiastical Influences on Wedding Times in Medieval Sweden</i> [in English]	633
Anne Irene Riisøy , <i>Adultery in Norway: a Medieval or Early Modern Crime?</i> [in English]	644
Martin Nodl , <i>The Penetration of Canon Law into the Czech Environment, its Reception by the Church's Regulations, and Resistance of the Lay Environment to Canonical Rulings</i> [in Czech]	651
Summary in English	683
Summaries of the Czech, Polish and Slovak contributions [in English]	661
Editor's note	684